

**VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA
NUTARIMAS**

**DĖL VIDUTINĖS SVERTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTO KAINOS NUSTATYMO
METODIKOS PATVIRTINIMO**

2018 m. d. Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1783 1 straipsnio 4 dalimi bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Dujų ir elektros departamento Dujų skyriaus 2018 m. d. pažymą Nr. O5E- „Dėl Vidutinės svertinės gamtinių dujų importo kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“, Komisija n u t a r i a:

Patvirtinti Vidutinės svertinės gamtinių dujų importo kainos nustatymo metodiką (pridedama).

Komisijos pirmininkas

PATVIRTINTA
Valstybinės kainų ir energetikos
kontrolės komisijos
2018 m. d. nutarimu Nr. O3E-

VIDUTINĖS SVERTINĖS GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTO KAINOS NUSTATYMO METODIKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidutinės svertinės gamtinių dujų importo kainos nustatymo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja skaidrius, aiškius ir objektyvius vidutinės svertinės gamtinių dujų importo į Lietuvos Respubliką kainos (toliau – Importo kaina), už kurią gamtinių dujų tiekimo įmonės įsigyja į Lietuvos Respubliką importuotus gamtinių dujų kiekius, nustatymo principus.

2. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija), vadovaudamasi Metodika, suskaičiuoja Importo kainą, kuri naudojama tik skirtumui tarp paskirtojo tiekėjo už suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo būtinojo kiekio įsigijimą mokėtinos kainos už per ataskaitinį mėnesį išdujintą ir (ar) perkrautą SGD kiekį ir Komisijos nustatytos ataskaitinio mėnesio Importo kainos apskaičiuoti.

3. Metodikoje vartojamos šios sąvokos:

3.1. **Gamtinių dujų importas** – gamtinių dujų tiekimas iš kitų valstybių į Lietuvos Respubliką, išskyrus gamtinių dujų tiekimą iš trečiosios šalies į trečiąją šalį ir gamtinių dujų įmonių iš saugyklų, esančių Europos Sąjungos valstybėse narėse, tiekiamas dujas.

3.2. **Galimai apsimestiniai sandoriai** – dvišaliai sandoriai, kurių atžvilgiu Komisija yra pradėjusi tyrimą.

3.3. **Apsimestiniai sandoriai** – dvišalių sandorių pagrindu sudaromi pasiūlymai pirkti ar parduoti gamtines dujas, kai gamtinių dujų rinkos dalyviai siekia ne įsigyti ar realizuoti gamtines dujas, o prisidengę tokiais pasiūlymais siekia daryti tikslingą įtaką gamtinių dujų kainos pokyčiams (kainos didėjimui ar mažėjimui) ar kitaip gali iškreipti gamtinių dujų rinkos sąlygas.

4. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme ir kituose teisės aktuose.

5. Importo kaina, vadovaujantis objektyvumo ir skaidrumo principais, apskaičiuojama Komisijos nustatyta tvarka, įvertinant gamtinių dujų tiekimo įmonių importuojamų gamtinių dujų kiekius, importuotų gamtinių dujų (produkto) sąnaudas ir kainas bei kitus objektyviai reikšmingus veiksnius.

II SKYRIUS IMPORTO KAINOS NUSTATYMO TVARKA

6. Komisija, skaičiuodama atitinkamo ataskaitinio mėnesio Importo kainą, išreiškiamą svertiniu vidurkiu, įvertina:

6.1. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taške su SGD terminalo jungtimi Klaipėdoje į Lietuvos Respublikos gamtinių dujų perdavimo sistemą importuotus (įleistus) gamtinių dujų kiekius ir gamtinių dujų tiekimo įmonių įsigytų gamtinių dujų (produkto) sąnaudas, išskyrus atvejus, nurodytus 7.1 ir 7.2 papunkčiuose;

6.2. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taške su Latvijos Respublikos gamtinių dujų perdavimo sistema importuotus (įleistus) gamtinių dujų kiekius apskaitomus Kiemėnų dujų apskaitos stotyje bei gamtinių dujų tiekimo įmonių įsigytų gamtinių dujų (produkto) sąnaudas, išskyrus atvejus, nurodytus 7.1 ir 7.3. papunkčiuose;

6.3. Lietuvos perdavimo sistemos sujungimo taške su Baltarusijos Respublikos gamtinių dujų perdavimo sistema importuotus (įleistus) gamtinių dujų kiekius apskaitomus Kotlovkos dujų apskaitos stotyje bei gamtinių dujų tiekimo įmonių įsigytų gamtinių dujų (produkto) sąnaudas, išskyrus atvejus, nurodytus 7.1, 7.4 ir 7.5 papunkčiuose;

7. Komisija, skaičiuodama Importo kainą, nevertina:

7.1. neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudotų importuotų gamtinių dujų kiekių ir sąnaudų;

7.2. paskirtojo tiekėjo importuotų gamtinių dujų kiekių ir sąnaudų vykdant gamtinių dujų tiekimo veiklą, susijusią su SGD terminalo būtinajai veiklai reikalingo minimalaus metinio dujinamų gamtinių dujų kiekio užtikrinimu;

7.3. gamtinių dujų kiekių, tiekiamų iš saugyklų, esančių Europos Sąjungos valstybėse narėse, ir šių gamtinių dujų (produkto) sąnaudų;

7.4. Apsimestiniais ir Galimai apsimestiniais sandoriais suprekiatų pagalbinių instrumentų ir gamtinių dujų kiekių ir sąnaudų;

7.5. sudarytų gamtinių dujų rinkos išvestinių finansinių priemonių sandorių.

8. Kai gamtinės dujos yra importuojamos iš kelių importo šaltinių ir (ar) įsigyjamos pagal kelias gamtinių dujų pirkimo–pardavimo sutartis ir yra ne tik tiekiamos, bet ir naudojamos neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose, Komisija, skaičiuodama Importo kainą, įvertina gamtinių dujų tiekimo įmonių pateiktą informaciją ir paaiškinimus apie tai, kaip yra atskiriami ir (ar) priskiriami gamtinių dujų kiekiai bei sąnaudos tik gamtinių dujų tiekimo veiklai. Gamtinių dujų tiekimo įmonei nepateikus informacijos ir (ar) paaiškinimų, Komisija importuotus gamtinių dujų kiekius, kai jie naudojami ne tik tiekimo veikloje, bet ir neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose, gamtinių dujų tiekimo veiklai priskiria apskaičiuodama skirtumą tarp viso į Lietuvos Respubliką importuoto gamtinių dujų kiekio ir neenergetinėms reikmėms gamybos procesuose sunaudoto gamtinių dujų kiekio, o gamtinių dujų importo sąnaudas priskiria apskaičiuodama minėto kiekio skirtumo ir tiekimo įmonės vidutinės svertinės importo kainos į Lietuvos Respubliką sandaugą.

9. Importo kaina ataskaitiniam kalendoriniam mėnesiui skaičiuojama pagal (1) formulę:

$$IK = \frac{\sum C_{fakt,t}}{\sum Q_{fakt,t}}; \text{Eur/MWh} \quad (1)$$

čia:

$C_{fakt,t}$ – gamtinių dujų tiekimo įmonių sąnaudų, patirtų importuojant gamtines dujas į Lietuvos Respubliką, suma, eliminuojant sandorių, paminėtų Metodikos 7 punkte, sąnaudas (Eur);

$Q_{fakt,t}$ – gamtinių dujų kiekių, įvertintų pagal Metodikos 6 punktą, suma (MWh);

10. Komisija, skaičiuodama Importo kainą, įvertina:

10.1. gamtinių dujų tiekimo įmonių mėnesines gamtinių dujų tiekimo veiklos ataskaitas, kurios teikiamos vadovaujantis Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklėmis, patvirtintomis Komisijos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80 „Dėl Energetikos įmonių informacijos teikimo taisyklių“ (toliau – Taisyklės), nuostatomis;

10.2. gamtinių dujų biržos operatoriaus teikiamas ataskaitas, kurios teikiamos vadovaujantis Taisyklių nuostatomis;

10.3. sudarytų gamtinių dujų pirkimo–pardavimo (importo) sutarčių nuostatas;

10.4. kitą reikalingą informaciją ir dokumentus, būtinus Importo kainai suskaičiuoti.

11. Importo kaina už praėjusį ataskaitinį mėnesį skelbiama viešai ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio 20 dienos.

12. Importo kaina skelbiama Komisijos internetiniame puslapyje www.regula.lt.

13. Paaiškėjus, kad, skaičiuojant Importo kainą, buvo pateikti netikslūs duomenys ar buvo įvertinti Metodikos 7 punkte paminėti duomenys, Importo kaina turi būti perskaičiuota per 10 darbo dienų nuo tokios informacijos sužinojimo dienos ir (ar) jos pateikimo Komisijai.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Komisija teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę gauti visą reikalingą informaciją ir dokumentus, būtinus Importo kainai nustatyti ir paskelbti.

15. Komisija viešai neskelbia konkrečių gamtines dujas importuojančių gamtinių dujų tiekimo įmonių duomenų, kurių paskelbimas pažeistų konfidencialumo reikalavimus ir darytų įtaką rinkai.

16. Komisijos veiksmai ar neveikimas, įgyvendinant šią Metodiką, gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.